

1602
K 7/M 45

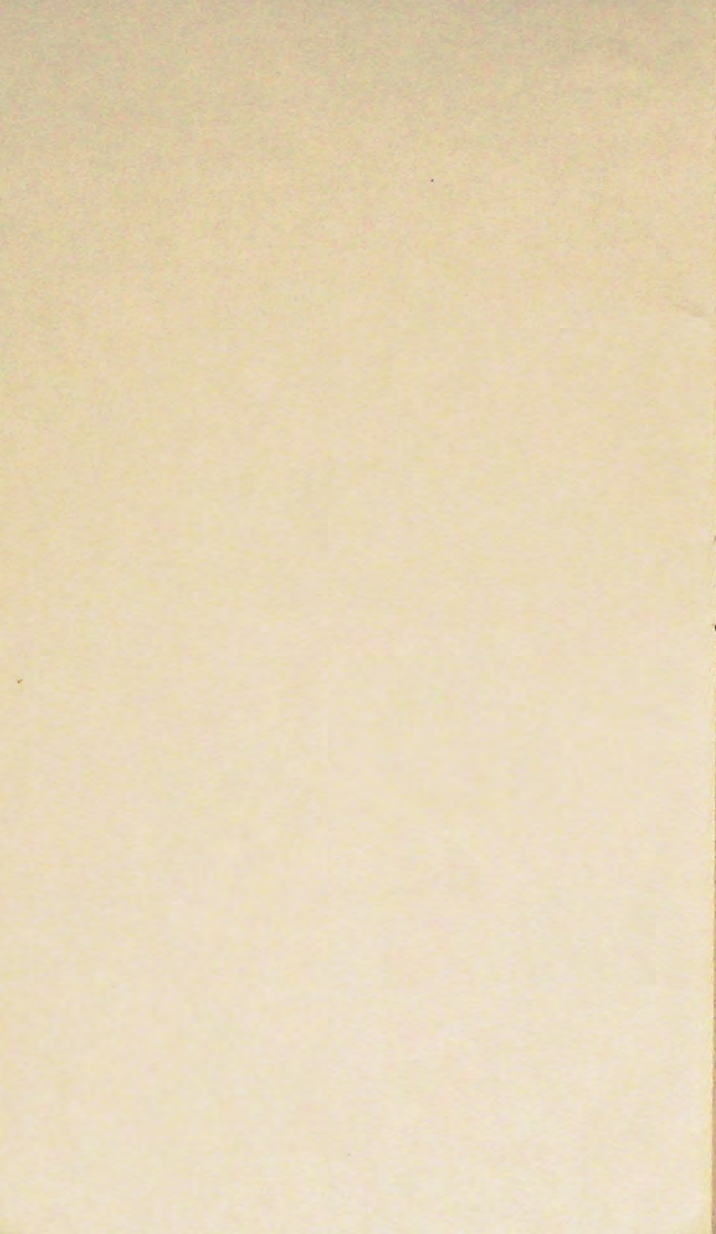

120000868976

ЮБЕН ФЕСТИВАЛ
МУЗИКАЛНИ ДНИ

18 МАРТ - 1 АПРИЛ 1978 Г. РУСЕ - БЪЛГАРИЯ

**XVIII МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1978 г.**

Посветен на 100-годишнината на Освобождението
на България от османско иго

**КАМЕРЕН ОРКЕСТЪР
НА
ЛИТОВСКА ССР**

Художествен ръководител и диригент —
лауреатът на държавна награда на ЛССР
н. а. проф. САУЛЮС СОНДЕЦКИС

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868976

31 март — петък

Начало — 19,30 ч.

Зала — Дом на културата

448035

ХЕНРИ ПЪРСЕЛ	—	Павана и шакона
Ф. БАЙОРАС	—	Токата
Д. ШОСТАКОВИЧ	—	Камерна симфония оп.
110
Largo
Allegro molto
Allegretto
Largo
Largo
В. А. МОЦАРТ	—	Три залцбургски сим-
фонии (дивертименти)
№ 3 — във фа мажор
Allegro
Andante
Presto

№ 2 — в си бемол
мажор
Andante
Allegro dimolto
Allegro assai

№ 1 — в ре мажор
Allegro
Andante
Presto |

КАМЕРНИЯТ ОРКЕСТЪР НА ЛИТОВСКА ССР е основан във Вилинюс през 1960 г.

След първите си концерти и записи в Литва, той започва турнета в Латвия, Естония, Белорусия, Украйна и др.

За 18 години концертна дейност оркестърът изнася над 1200 концерта, гастролира в 142 града на СССР, издадени са повече от 50 грамофонни плочи с негови записи. Филмът „Дивертименто“, създаден от Литовската телевизия и прожектиран в 16 страни, може да бъде наречен творчески портрет на оркестъра.

В богатия репертоар на състава преобладават две основни линии — изпълнение на творбите на велики майстори от миналото и активна пропаганда на съвременната музика (на първо място творчеството на литовските съветски композитори).

Най-ярки черти в творческия облик на Литовския камерен оркестър, наред със завладяващата артистичност, са дълбокото проникване в съдържанието и стила на произведенията от различни епохи. Философско-задълбоченият свят на Баховото мислене, пълното с ярки контрасти мелодическо богатство на творбите на Вивалди в изпълненията на Литовския оркестър се разкриват така дълбоко и ярко, както изяществото и лекотата в музиката на Моцарт, огромният драматизъм в творчеството на Шостакович и новаторските черти в произведенията на младите съветски композитори.

Ансамбълът е съставен от млади надарени инструменталисти, между които лауреати на международепубликански конкурси.

С голям успех преминават многобройните гастроли на оркестъра в чужбина: ГДР, Канада, Англия, Чехословакия, Полша, Куба, Югославия, Финландия, Люксембург, ГФР, Австрия и др. Колективът се представя с успех на най-големите международни музикални фестивали. На Биеналето на съвременната музика в Берлин през 1977 г.

Литовският камерен оркестър е удостоен с Наградата на критиката за най-добро изпълнение на съвременна музика.

Основателят, художественият ръководител и диригент на Литовския камерен оркестър САУЛЮС СОНДЕЦКИС е всестранно образован музикант, голям познавач на камерната музика, притежаващ рядък талант на задълбочено проникване в музиката от различни стилове и епохи. В 1952 г. той завършва консерваторията във Вилнюс като цигулар, а през 1960 г. защитава аспирантура в Московската консерватория, след което участва в семинар по дирижиране под ръководството на Игор Маркевич. С. Сондецкис е професор в Държавната консерватория на Литовска ССР, където почти две десетилетия възглавява катедрата Струнни инструменти. От 1955 г. дирижира и оркестъра на училището за изкуства „М. Чурльонис“, който има големи успехи в СССР и чужбина, а през 1976 г. е удостоен със златен медал на Международния конкурс на младежките оркестри „Херберт фон Караян“ в Западен Берлин. „Щом младежта свири така, можем да бъдем спокойни за бъдещето на музиката“ — казва по повод изпълнението на този оркестър Херберт фон Караян.

Най-важният етап от творческата дейност на С. Сондецкис е свързан с основаването, израстването и разностранната дейност на Литовския камерен оркестър. Тук се проявява като художник от най-висока класа, особено ярко се разкриват музикалната му дарба, организаторските и педагогически способности. През 1971 г. Саулус Сондецкис е удостоен с Държавната награда на Литовска ССР. Носител е на званието народен артист на републиката.

Музиката на ХЕНРИ ПЪРСЕЛ (1658—1695), най-великият английски композитор, несъмнено е свързана с постиженията на италианската опера от XVII век, италианската цигулкова школа, в някои отношения — и с музиката на Хендел и Бах. Но в нея осезателно присъствуват английският национален колорит, народните жанрови традиции, използването на фолклорни интонации, танци и инструментални похвати. „Британският Орфей“ е название на сборника песни, публикуван посмъртно, но то чудесно подхожда на несравнимия мелодичен дар и ярката национална принадлежност на Пърсел. Особено характерна за него, независимо от битието на придворен художник, е връзката му с градската култура. Обладаващ изумителна продуктивност, той пише в най-разнообразни жанрове — духовни и светски (песни, кантати, оди, псалми, химни, мотети, пиеси за орган и други инструменти, сюити и вариации за клавесин, фантазии за струнни ансамбли, трио-сонати и др.). От 1688 год. Пърсел се насочва към театралната музика (опери и музика към драматични спектакли), която синтезира дотогавашните му постижения. Пърсел остава в историята на музиката като създател на първата английска опера „Дидона и Еней“. Но неговата многостранна музика е живо и ярко отражение на тогавашния английски бит, душевност и език, изпълтени във връзката със старинната песенност, елегичната лирика и мъжествената сила на творчеството му. Наред с английските образци, Пърсел използва и много европейски танци — шаконата, сарабанда и др., които проникват дори в религиозните му творби. Съществуват танцовални цикли, извлечени от сценичната му музика — например двете сюити из операта „Кралицата на феите“.

Паваната и Шаконата са старинни танци от испански произход. Паваната е бавен, церемониален танц, който се разпространява и като инструментален жанр за лютня, чембало и камерни ансамбли. Шаконата се изпълнявала най-напред в

бързо темпо, а като инструментална пиеса придобива величествен, тържествен характер, темпото се забавя. Тя представлява вариации върху неизменно повтаряща се кратка тема в баса — най-ниският глас в оркестъра.

Камерната музика на ДМИТРИЙ ШОСТАКОВИЧ (1906—1975) е дълбоко свързана с неговите симфонични произведения — по време на създаване, образен строй, драматургия, национално звучене, новаторство. Но в нея като че ли най-отчетливо и цялостно се проявяват лирико-философските черти и психологическата обобщеност в творчеството на Шостакович. Неговите многобройни камерни опуси се вменават в два периода, осезателна граница и свързващо звено между които поставя Осмият струнен кuartет, чийто оркестров вариант е Камерната симфония. Тук композитoрът отново превъплъщава с присъщата му сила на емоционално внушение военната тема. Създаването на произведението (1960 г. — в памет на жертвите на войната и фашизма), е свързано с работата на Шостакович над музиката към филма „Пет дни — пет нощи“, чийто сюжет рисува трагичните събития в Дрезден.

Новите черти в творчеството на големия съветски композитор, намерили израз в Камерната симфония са: в проникването на епични черти в лириката (чрез кратките, изразителни теми, близки до народните песни), новият замисъл на цикъла (финалът повтаря почти дословно първата част, рамкирайки формата). Нова е и своеобразната автобиографичност на творбата, постигната чрез вмъкването на редица цитати от предишни произведения на композитора. Първата част излага господстващата в цялата симфония тема, основана на тонове ре, ми-бемол, до, си, чийто немски буквени названия (D, E♭, C, H) съставят инициалите на Шостакович. Тя вече е прозвучала в Първия цигулков концерт и Десета симфония. В мо-

гъщото дишане на частта е вплетен и цитат от Първа симфония, получил тук скръбна окраска. В кулминацията на драматичната втора част се появява темата от финала на Клазирното трио, олицетворяваща страданието. Трансформацията на темата-епиграф в скръбно-ироничен валс (в третата част) съжителствува с цитат от първия виолончелов концерт. Патетичната четвърта част е сплав от основната тема, мотив из филма „Млада гзар дия“, песента „Измъчен от тежка неволя“ и проникновен мелодичен образ от финала на операта „Катерина Измайлова“.

Изповедният тон, завладяващата драматургия на произведението, величавото скръбно повествование, композиционният замисъл са красноречив израз на една дълбока концепция, обхващаща живота в неговата цялост — неотделимото единство на минало, настояще и бъдеще.

Вечността на музиката на В. А. МОЦАРТ (1756—1791) се корени в невероятната продуктивност за един кратък живот, в красотата и непозторимата индивидуалност на композиторския му почерк, в творческата зрелост, която се чувства и в най-ранните му произведения, в смелостта на реформатор, който не само надраства всички социални предразсъдъци на епохата, но извежда по нови пътища симфоничната, оперната и камерната музика. Гениалността на Моцарт е недостижима, защото и най-малкото, непретенциозно произведение носи съвършенството на последните три симфонии, на операта „Дон Жуан“, на „Реквиема“. Около 1772 год. з творчеството на композитора се появяват нови черти. Развълнуваният, драматичен тон несъмнено е свързан с влиянието на литературното направление „Буря и натиск“. Тогава са създадени шест от най-интересните младежки симфонии, редица инструментални концерти, произведения от жанра на тогавашната забавно-развлекателна му-

зика — серенади, дивертименти, касации, нощна музика. Музикалният бит на Австрия е блестяща предпоставка за написването на творби по повод на различни празници. Дивертиментите (ре-мажор, фа-мажор и си-бемол мажор), създадени в Залцбург през 1772 год., са тричастни композиции за еднороден инструментален състав. Първите им части са истинска празнична музика, изпълнена с блясък, жизнерадостна енергия, бавните части са пропити от изящна поетична лирика, а финалите носят хумор, лирика, виртуозност, характерни и за заключителните части на Моцартовите концерти и сонати. При цялата си лекота и изобретателност, чувство за простор и дихание, хумор и образителност, рисуващи ярки впечатления от музикалния живот, дивертиментите показват близост до оперната мелодика на Моцарт и симфонични белези в развитието на тематизма. В този смисъл битовата музика на Моцарт подготвя зрялата му симфонична концепция.

